

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Nouseva Rannikkoseutu

LOPPURAPORTTI

Hankkeen toteuttajan nimi

Nouseva Rannikkoseutu ry

Hankkeen nimi ja hanketunnus

Rannikkoseudulla tapahtuu 32988

Yhteenveto hankkeesta

Nouseva Rannikkoseutu ry:n Rannikkoseudulla tapahtuu –teemahanke kokosi yhteen useita alatoimenpiteitä, joissa toteutettiin pienehköjä tapahtumiin ja kulttuuriprojekteihin liittyviä kehittämishankkeita Suomi100 -juhlavuoden kunniaksi. Tavoitteena oli vahvistaa alueen tapahtuma- ja kulttuuritoimintaa sekä lisätä elinvoimaisuutta elävöittämällä vapaa-ajan toiminnan tarjontaa.

Hankkeen tavoitteet

Hankeasetus määrää, että Leader-rahoitusta ei voida myöntää hankkeille, joissa tuen määrä on alle 5 000 euroa. Tätä pienemmille hankkeille on kuitenkin selkeä tarve. Useat yhdistykset ja muut potentiaaliset hanketoimijat ovat kooltaan ja resursseiltaan niin pieniä, että niillä ei ole mahdollisuuksia toteuttaa suuria hankkeita. Teemahankkeiden tavoitteena onkin tuoda Leader-rahoitus ja sen mahdollisuudet myös pienten toimijoiden ulottuvilla. Pienilläkin toimenpiteillä on iso merkitys paikallisten yhteisöjen ja sitä kautta koko alueen elävöittämisessä.

Rannikkoseudulla tapahtuu -teemahanke toteutti Nouseva Rannikkoseutu ry:n strategian teemaa Hyvä elämä, jonka tavoitteena on aktiivinen kulttuuri ja vapaa-aika. Etenkin aktiivisuuden haluttiin näkyvän alueella Suomi 100 juhlavuotena.

Rannikkoseudulla tapahtuu -teemahankkeen avulla toteutettiin paikallislähtöisiä tapahtumia sekä kulttuurin eri muotoja ja toimintatapoja kehittäviä hankkeita. Niiden kautta vaikutettiin alueen elinvoimaisuuteen, asukkaiden viihtyvyyteen ja osalli-

suuden lisääntymiseen. Etusijalla olivat nuorille suunnatut toimenpiteet.

Hankkeen toteutus

Rannikkoseudulla tapahtuu -teemahanke koostui koordinoitiosasta ja alahankkeista. Koordinointiosa sisälsi hankkeen hallinnoinnin, alahankkeiden haun järjestämisen, valinnan ja ohjauksen sekä yleisen hankkeesta tiedottamisen ja sen tulosten kokoamisen ja raportoinnin sekä maksatusten hakemisen. Alahankkeiden hakijat vastasivat toimenpiteidensä käytännön toteutuksesta hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisesti sekä aikataulujen noudattamisesta.

Rannikkoseudulla tapahtuu –teemahanke rahoitettiin Leader-ryhmä Nouseva Rannikkoseutu ry:n kehyksestä, alatoimenpiteestä 7.4 (Maaseudun palvelut). Kokonaiskustannusarvio oli 73 500 €, josta koordinoinnin osuus oli noin 15 % eli 11 000 € ja alahankkeiden noin 85 % eli 62 500 €. Koordinoinnin tuki oli 100 % ja alatoimenpiteiden tuki 80 %.

Koordinoitiosan toteuttaminen alkoi 7.9.2016. Alahankkeiden haku julistettiin avoimeksi 13.9.2016 ja hakuaika päättyi 4.11.2016. Nouseva Rannikkoseutu ry:n hallitus valitsi teemahankkeeseen mukaan alahankkeet 8.12.2016 hallituksen nimeämän työryhmän valmistelun jälkeen pisteytyksen mukaisessa järjestyksessä.

Hankkeiden pisteytyksessä käytettiin seuraavia perus- ja lisäkritereitä:

Peruskriteerit (kaikkien täytyttävä, 0-1 pistettä)

1. Nouseva Rannikkoseutu ry:n strategian mukaisuus
2. Rannikkoseudulla tapahtuu -teemahankkeen suunnitelman mukaisuus
3. Paikallislähtöisyys
4. Yhteisöllisyys
5. Yleishyödyllisyys

6. Toteuttamiskelpoisuus ja kustannustehokkuus
7. Hakijan toiminnalliset ja taloudelliset resurssit hankkeen toteuttamiseen

Lisäkriteerit (0 – 2 pistettä per kriteeri, koskee kriteerejä 1-5; 0=ei täytä kriteeriä, 1=täyttää kriteerin vaatimukset, 2=täyttää kriteerin vaatimukset erittäin hyvin)

1. Hankkeen tuoman lisäarvon pitkäaikaisuus
2. Hanke hyödyntää innovatiivisesti alueen perinteitä ja historiaa tai tuo alueelle täysin uutta sen imagoa vahvistavaa toimintaa
3. Hanke aktivoi nuoria
4. Hanke lisää vuorovaikutusta ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä
5. Hanke luo alueelle uuden tapahtuman tai kulttuuriprojektin
6. Hakija ei ole aiemmin hyödyntänyt Leader-rahoitusta -> 1 piste
7. Hankkeen kustannusarvion mukainen pisteytys: kustannusarvio 1.000 – 2.499 euroa -> 3 pistettä, 2.500 – 4.500 euroa -> 2 pistettä, yli 4.500 euroa -> 1 piste

Alahankkeissa toteutettavien toimenpiteiden sisältönä sai olla

- uusien tapahtumien tuottaminen
- alueen kulttuuritarjonnan ja vapaa-ajantoiminnan monipuolistaminen
- erilaisten kulttuurityöpajojen tai yhteisöllisten projektien toteuttaminen
- uusien toimijoiden, erityisesti nuorten mukaan saaminen kulttuuritoimintaan ja tapahtumiin
- maahanmuuttajien kaksisuuntainen kotouttaminen kulttuurin ja tapahtumien avulla
- kotiseudun perinteen hyödyntäminen, elvyttäminen ja esille tuominen

Koordinointiin valitut alahankkeet

Teemahankkeen alatoimenpiteiden hakijoita oli 31, joista 19 alatoimenpidettä hyväksyttiin rahoitettavaksi.

Toteuttaja ja alatoimenpide	Hyväksytyt kustannukset	Toteutuneet kustannukset	Hankkeen tulot	Tuki
Alpuan Nuorisoseura / Näytelmä Impi	7.000	7.000	3.000	3.200
Lumijoen kunta / 1000 linnunpönttöä	2.150	2.150	0	1.720
Lumijoen Nuorisoseura / Työpajoista yhteisöllistä luontotaidetta	1.600	1.411,33	0	1.129,06
Lumijoen Yrittäjät / Koko Kylä Koolle - tapahtuma	4.800	1.698,32	0	1.358,66
Markkuun seudun kyläyhdistys / 100 taideteosta luonnon keskeltä	1.700	1.437,77	0	1.150,22
MLL:n Temmeksen paikallisyhdistys / Suomi 100 vuotta temmesläisen lapsen silmin	4.168	0	0	0
Paavolan Nuorisoseura / Sinivalakia räsymatto	2.300	1.998,63		1.598,90
Pattijoen Urheilijat / Yhteisöllisyyttä yli lajirajojen	2.920	0	0	0
Pirttikosken Kyläyhdistys / Tuu kyllään kahaville -tapahtuma	4.500	2.823,81	0	2.259,05
Raahen Matkailuoppaat / Paikallishistorian opastetut kierrokset	3.000	0	0	0
Raahen seurakunta / Juhlanäytelmä "Minä ja Luther"	7.000	6.500	0	5.200
Raahen Suzuki-soittajien kannatusyhdistys / Suzuki-metodiin perustuva ryhmätuntimuskari Putte-Possun kanssa	1.600	1.410,00	0	1.128,00
Raahen teatterin kannatusyhdistys / Tulevaisuuden tarina	5.906	2.759,22		2.207,38
Ruukin Kyläyhdistys / Kreivinsaaren perinnepaikat	3.350	3.167,34	0	2.533,85
Röön Rannan Teatteriyhdistys / Röön Rannan kesä 2017	1.900	1.900	800	880
SF-Caravan Lohenpyrstö / Meritreffit	1.656	1.630,53	0	1.304,42
Siikajoen 4H-yhdistys / Luontotaiteen vuodenaajat	3.800	1.585,23	0	1.268,18
Tyrnävän kunta / Nuorten liikuntatapahtuma	2.450	2.052,08	0	1.641,66
Yppärin Keskustanaiset / Suomi 100-vuotta Yppärin kylällä	1.500	1.500	0	1.200
Yhteensä	63.300	41.024,26	3.800	29.779,41

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Rannikkoseudulla tapahtuu -teemahanketta toteutettiin hyvin monipuolisesti erilaisilla alatoimenpiteillä. Hankkeen tuloksena alueen vapaa-ajantoiminnan ja kulttuuritapahtumien tarjonta kasvoi huomattavasti. Hankkeen tuloksena alueelle saatiin uusia tapahtumia 35 (luku sisältää näytelmien eri näytökset) ja työpajoja 70. Tapahtumien ja työpajojen kirjo oli hyvin moninainen teatterista liikuntaan, ympäristötaiteesta musiikkiin.

Uusien tapahtuminen määrä yllätti positiivisesti. Moni pienimuotoisemmaksi suunniteltu työpaja muuntui hankkeiden edetessä isommiksi yleisötapahtumiksi, innostuksen kasvaessa tekijöiden keskuudessa. Työpajojen määrä kasvoi myös suunnitellusta, koska monet alahankkeiden toteuttajat kertoivat saaneensa tekijöitä mukaan talkooperiaatteella ja varoja säästy useampaan tapahtumaan.

Aktivointitilaisuuksiin osallistuneiden määrä oli lopulta ennakkoon arvioitua suurempi (1427 henkilöä). Tapahtumat tavoittivat tasapuolisesti miehiä ja naisia. Monessa tapahtumassa eri sukupolvien välinen kohtaaminen onnistui odotettua paremmin. Kaiken kaikkiaan parantuneista palveluista on hankkeiden myötä hyötynyt reilu 5300 maaseudun asukasta. Tapahtumien ja työpajojen toteuttamiseen on osallistunut 56 organisaatiota.

Hankkeen vaikutukset olivat laajemmat kuin pelkät tulokset. Useiden eri yhdistysten toimintaa saatiin aktiivisemmaksi ja mukaan saatiin uusia ihmisiä, jotka ovat kehittämässä kyläänsä ja sen toimintaa myös jatkossa. Talkootyötä ei säästely alahankkeiden toteuttamisessa. Jatkossa myös kehittämishankkeiden talkootyöpanosta olisi mielenkiintoista seurata.

Kaksi alahanketta peruuntui, toinen aikataulullisista syistä ja toinen tapahtuman tekijöiden puut-

teen vuoksi. Raahen Matkailuoppaat toteuttivat kyllä oman alahankkeensa sisällöllisesti, mutta he ennakkotiedoista poiketen keräsivät hankkeelle tuloja saman verran kuin oli kulujakin. Tämän vuoksi alahankkeen osuus rahoituksesta päätettiin perua.

Tiivistelmät alahankkeiden toteutuksesta

Alpuan Nuorisoseura / Näytelmä "Impi"

Hankkeella tehtiin tunnetuksi kansallisesti tunnetun pakinoitsijan Impi Aronahon tuotantoa. Impin tuotannosta, valokuvalähteistä ja haastattelusta rakentui näytelmä, joka kertoi suurelle yleisölle elävästi, miten ennen on eletty ja millainen kirjailija kylässä on asunut ja vaikuttanut. Hanke toteutettiin kyläläisten, Raahen teatterin harrastajanäyttelijöiden sekä paikallisen toimittaja-teatteriohjaajan yhteisponnistuksena. Tekniikasta ja yhdestäkään ratkaisusta ei tingitty, vaan haluttiin näyttää, että syrjäkylilläkin osataan tehdä teatteria. Nuorisoseuran talon tilatkin muokkaukset palvellemaan näytelmän toteuttamista.

Heinäkuussa pidetty Impin elämästä kertova ilta ennakoi tulevaa tuvan täytyessä väestä. Vuoden kestänyt prosessi kulminoitui 6 näytökseen seurantalolla joulukuussa. Näytelmä sai heti paljon kiitosta ja sen näki 562 henkilöä. Kahteen näytökseen järjestettiin linja-autokuljetus Raahesta. Yhteisprojektin tuloksena oman kulttuurihistorian ja identiteetin arvostus sekä luottamus paikalliseen osaamiseen kasvoi huomasti. Jatkosuunnitelmissa on toteuttaa seurantalolle Impin huone, johon kootaan valokuvia ja Impin jäämistöä. Hankkeen aikana kiinnostus Impin tuotantoa kohtaan kasvoi. Koska tuotantoa ei löydy kaikista lähikirjastoista, toimisi Impin huone paikkana, jossa kuka vain voi tutustua tuotantoon Impin katseen alla. Impi-produktia herätti laajaa alueellista mediahuomiota.

Lumijoen kunta / 1000 linnunpönttöä

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

Nouseva Rannikkoseutu

Hankkeen aikana rakennettiin 1200 linnunpönttöä. Valtaosan pöntöistä rakensivat lumijokiset lapset. Lumijoen torilla iltapäivisin olleella työpisteellä opastusta antoivat eläkeläiset, jolloin hankkeen merkittävänä tuloksena oli eri sukupolvien kohtaaminen yhteisen tekemisen myötä. Hankkeen tuloksena Lumijoen lintuharrastusmahdollisuudet saivat tunnettavuutta ja näkyvyyttä sekä kuntalaisten että seutukuntalaisten keskuudessa.

Hankkeen päätapahtumasta, jossa valmistuneet linnunpöntöt koottiin torille näyttäväksi rakennelmaksi, oli juttu sekä sanomalehti Kalevassa että Rantalakeudessa. Hankkeen kokemukset kuntalaisten yhteisöllisestä toiminnasta auttavat merkittävästi uusien hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Hankkeen myötä syntyneet pöntöt toimivat tehtävässään useita vuosia. Tuhat linnunpönttöä hankkeesta saatujen positiivisten kokemusten myötä on pyrkimyksenä järjestää joka vuosi tapahtuma, jossa tuodaan esille Lumijoen olemassa olevia luontoharrastukseen liittyviä mahdollisuuksia.

Lumijoen Nuorisoseura / Työpajoista yhteisöllistä luontotaidetta

Hankkeessa tehtiin seurantalons pihalle ympäristötaitetta pajulinnun ja maalatun kivijoen muodossa. Toteutus kevätkauden karsi osallistujia, koska maaseudulla ihmiset ovat paljon kiinni kevättöissä. Työpajoissa oli kuitenkin joka päivä mukana 5-6 henkilöä ja lisäksi ympäristötaitetoksia tehtiin oma-aloitteisestikin. Taideteokset jäivät pihapiiriin ja niitä on ihailtu eri tilaisuuksissa. Ensi kesänä jatketaan ympäristön kehittämistä eri taideteoksilla, joista tehtiin hankkeen aloitustilaisuudessa suunnitelmia.

Lumijoen Yrittäjät / Koko Kylä Koolle

Tapahtuman tavoitteena oli avata kanavia lähi-vaikuttamiseen ja lisätä kansalaisosallisuutta.

Liikuntasalissa pidetyssä tapahtumassa tuotiin esille myös paikkakunnan palveluita ja yrityksiä.

Palautteen perusteella tämä tavoite toteutui ja Koko Kylä Koolle -tapahtuma koettiin mielekkääksi. Messutapahtuma tavoitti n. 250 kävijää. Tapahtuman todettiin edistävän yhteisen tekemisen tunnetta ja sitoutumista paikkakunnan hyvinvoinnin yhteiseen rakentamiseen. Tapahtuma toimi niin hyvin, että samalla formaatilla voisi toteuttaa vuosittaisen tapahtuman jatkossakin.

Markkuun seudun kyläyhdistys / 100 taideteosta luonnon keskeltä

Katso hankkeesta tehty lyhytelokuva

<https://www.youtube.com/watch?v=ZChRXJeeY8c&t=7s>.

Hankkeessa järjestettiin jää-, risu-, video-, ympäristötaide- ja metsänhaltijatyöpajat sekä Taidetta kaikille aisteille -tapahtumat. Hankkeen tuloksena syntyi 100 luonnonmateriaaleista tehtyä taideteosta, joista suurin osa sijoittuu Markkuun luontopolulle muodostaen yhteisen ympäristötaiteteosten jatkumon. Taideteoksista toteutettiin myös näyttely kyläkoululla. Fyysisiä taideteoksia tärkeämpi tulos kuitenkin oli kulttuuritoiminnan lisääntyminen alueella sekä teosten työstiminen yhteisöllisesti. Hankkeen myötä kyläyhdistyksen toiminnasta kiinnostuivat sellaiset tahot ja ihmiset, joiden kanssa ei aiemmin oltu toimittu yhteistyössä.

Hanke vahvisti ajatusta siitä, että taidetta voisi hyödyntää kaikenlaisissa kylähankkeissa. Markkuun kylätoiminnassa jatkotoimenpiteinä selvitetään matalan kynnyksen taidetyöpajojen jatkamista esimerkiksi yhteistyössä alueella toimivien taiteilijoiden ja kädentaitajien kanssa. Lisäksi selvitetään taidekasvatuksen järjestämistä Markkuun koululaisille joko koulutoiminnan yhteydessä tai osana yhdistyksen järjestämää kerhotoimintaa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

Nouseva Rannikkoseutu

Paavolan Nuorisoseura / Sinivalakia räsymatto

Sinivalakia räsymatto -tapahtumassa oli useita eri toiminnallisia pisteitä, kuten räsymaton teko, jouluaskartelut, märkähuovutus, mehiläisvahan kynttilöiden teko, piparien leipominen, tarinapaja sekä perinnepelien pelaamista. Tapahtuma keräsi osallistujia vauvoista 85-vuotiaisiin ja sukupolvien välinen yhdessä tekeminen toimi hyvin. Osallistujat pitivät tapahtuman yhteisöllisyydestä, osallistavuudesta sekä perinteisten asioiden tekemisestä. Tapahtumalle toivottiin jatkoa ja sitä onkin todennäköisesti luvassa.

Pirttikosken Kyläyhdistys / Tuu Kyllään Kahaville

Tapahtuma elävöitti kylää ja toi sinne tekemisen meininkiä lähes 200 kävijän muodossa. Tapahtumaa varten siistittiin ympäristöä ja laitettiin yhteisiä istutuksia. Itse tapahtumapäivänä sai kokeilla ympäri mennään keinua ja benjii-hyppyä tai vain muistella menneitä historiahuoneessa.

Tapahtuma täytti odotukset siltä osin, että paikalla oli paljon myös Pirttikoskelta pois muuttaneita. Tapahtuma toi mukavaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja onnistumisen iloa kyläläisille ja tapahtuman järjestämiseen osallistuneille. Mukavien ja onnistuneiden tapahtumien avulla saadaan kyläläiset jatkossa osallistumaan enemmän kylän tapahtumiin ja tuomaan oman työpanoksensa talkoisiin. Tapahtumalle on toivottu jatkoa. Tarinoita ei saatu tilaisuudessa kerättyä, joten siihen liittyvää toimintaa mietitään vielä lisää. Kyläyhdistykselle pitäisi miettiä varastotilaa, koska nyt tavaroita kerättiin niitä säilyttäneiden varastoista tapahtumapaikalle. Erikoisuutena voi mainita hankkeesta tehty loppuraportti, jossa tapahtumaan katsotaan kyläkoulun silmin.

Raahen Matkailuoppaat / Paikallishistorian opastetut kierrokset

Tämä hanke peruttiin teemahankkeen varsinaisesta rahoitusosuudesta, koska yhdistys sai esi-

tyksistä kulut kattavan määrän lipputuloja. Sisällöllisesti hanke kuitenkin toteutui ja sen myötä luotiin uusi tapa esittää paikallishistoriaa elämyksellisyiden kautta. Tuloksena saatiin aikaiseksi draamaesitys, joka tarjoaa tietoa Raahen historiasta, tapahtumista ja henkilöistä 1800-luvulla. Matkailuoppaiden ohjelmassa Vanhan kaupungin väkeä -kierrosta tarjotaan jatkossakin. Tuotetta kehitetään tulevaisuudessa myös sellaiseksi, että siitä voidaan poimia pienempiä kokonaisuuksia ja esittää niitä erilaisissa tilaisuuksissa yksittäisinä ohjelmanumeroina.

Raahen seurakunta / Juhlanäytelmä "Minä ja Luther"

Hankkeen tavoitteena oli tuoda uskonpuhdistus tämän päivän yhteiskunnan keskelle ja havahduttaa katsojia ottamaan kantaa ja pohtimaan yhteiskunnan arvoja ja hengellisiä ilmiöitä. Teatteri koettiin tähän hyväksi välineeksi hengellisten kysymysten käsittelyyn, koska draaman keinoin kaikki on mahdollista. Esiintyjät lauloivat jopa virsiä yhdessä yleisön kanssa. Työryhmä oli heterogeeninen, mikä koettiin hyväksi.

Näytelmää esitettiin elokuussa kahden viikon ajan. Neljä ensimmäistä näytöstä pidettiin Raahen teatterilla ja loput eri puolilla seutukuntaa (Pyhäjoki, Ruukki, Vihanti, Raahen, Pattijoki). Näytelmälle asetetut määrälliset tavoitteet ylittyivät, kun katsojia kertyi liki 1200 ja teatterilla pidetyt näytökset olivat aivan täynnä. Sosiaalinen media oli hyvä markkinointiväline ja keskustelukanava tapahtumalle. Näytelmä sai kävijöiltä hyvää palautetta ja kokosi yhteen erilaisia arvoja omaavia katsojia. Hanke tiivisti teatterin ja seurakunnan yhteistyötä, madalsi osallistumiskynnystä tapahtumiin sekä lisäsi arvokeskustelun kautta suvaitsevaisuutta. Näytelmä sai paljon lisäesityspyyntöjä, myös seutukunnan ulkopuolelta, mikä voi jatkossa poikia uuden esityskierroksen.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

Raahen Suzuki-soittajien kannatusyhdistys / Suzuki-metodiin perustuva ryhmätuntimuskari Putte Possun kanssa

Hankkeen aikana järjestettiin ilmaiskonsertti Langin Kauppahuoneella, nuorten perheiden musiikillinen askartelutilaisuus Raahen Kruununmakasiini-museolla, lasten ja vanhusten yhteinen muskari Siikajoen vanhainkodissa ja Putte-possu rytmileikkimuskari Raahen kirjastolla. Kokonaisuuden sisällöllinen ja osallistujajärjestelmien rikkaus sekä osallistujien ja yleisön määrä yllättivät positiivisesti. Ylisukupolviset kohtaamiset lasten ja vanhusten kanssa koettiin tarpeellisina. Tarve lasten musiikillisiin kohtaamiseen vanhainkodeissa ja palvelutaloissa asuvien vanhusten kanssa on suuri, koska tavanomaiset konsertit ja tilaisuudet eivät saavuta tätä kohderyhmää. Yhteisöllisiä työpajoja ja musiikillisia leikkihetkiä yli sukupolvi-rajoiden tullaan mahdollisuuksien mukaan jatkamaan Raahen museon ja kirjaston, musiikkiopiston sekä seutukunnan vanhainkotien kanssa. Leader-rahoitusta toivotaan lisääntyvästi kanavoitavan lasten kulttuuritapahtumien järjestämisen tueksi.

Raahen teatterin kannatusyhdistys / Tulevaisuuden tarina

Hankkeen tavoitteena oli haastaa nuoria pohtimaan oman alueensa tulevaisuutta yhteisödraaman avulla. Tarkoituksena oli toteuttaa 23 työpajaa Raahen seutukunnassa. Työpajoja toteutettiin kuitenkin vain viisi, joista kolmeen tuli osallistujia. Tässä vaiheessa todettiin, että nuorten aktivointi tämän hankkeen kaltaisella toimintamallilla ei onnistunut ja hanke lopetettiin. Hankkeesta oli vaikea nähdä saatavan mitään tuloksia. Syynä voi olla se, että nuoret eivät nähneet, mihin tällä toiminnalla tähdättiin. Hankkeesta opittiin kuitenkin paljon ja sen myötä saatiin uusia yhteistyöavauksia. Toteutuksessa pitäisi olla enemmän aikaa nuorten tavoittamiseen ja yhteydenpitoon pitää käyttää monia eri kanavia. Yhteistyötä pitä-

si tehdä enemmän nuorisotoimien tai muiden sellaisten tahojen kanssa, joilla olisi valmiit kontaktit omien alueidensa nuoriin. Jatkossa aiotaan kehittää vielä uutta toimintaa, missä päättäjiä ja nuoria tuodaan yhteen. Raahen seutukunnallinen nuorten aktivointi yhteisöllisellä taidetoiminnalla on kannatettava ajatus myös tulevaisuudessa. Tuleviin hankkeisiin pitää saada mukaan aktiivisia kumppaneita lisää jo suunnitteluvaiheessa.

Ruukin Kyläyhdistys / Kreivinsaaren perinnepajat

Hankkeessa järjestettiin 12 erilaista työpajaa ja työnäytöstä: leivonta-, silmukka karkaa-, villa-, kaisla-, punamulta-, sauna-, tukkilais-, käsityökalujen teroitus, neule-, tuohi-, lasihimmeli- ja joulukattaus työpajat. Perinteisten kädentaiteiden ja työtapojen välittäminen pajojen kautta vahvisti mielikuvaa Kreivinsaaresta kulttuurisena, toiminnallisena ja yhteisöllisenä paikkana. Perinnepajoilla saatiin ilmennettyä alueen katoavaa kulttuuriperintöä. Erityisesti tukkilaisperinteen elvyttäminen vanhassa sahateollisuuspiirissä ja unohtuneen kaislatyöperinteen nostaminen uudelleen esille sai paljon kiitosta osallistujilta.

Useissa työpajoissa yhdistyivät kaikki hankkeella tavoitellut elementit – katoavat perinteet, kiinnostavuus, käsillä tekeminen, sukupolvien kohtaaminen ja perinteen esille tuominen uudella tavalla. Kahdentoista työpajan sarjan toteuttaminen oli kuitenkin yllättävän vaativa prosessi. Mikäli työpajoja ja kursseja aiotaan Kreivinsaaressa jatkaa, tarvitaan niiden toteuttamiseen sitoutuneita yhteistyökumppaneita vastuun jakamiseksi. Osallistujat toivoivat toiminnalle jatkoa ja neulepajaa jatketaankin jo kevättälvellä 2018. Suunnitelmissa on myös 1-2 vuosittaisen perinnekurssin järjestäminen sekä tukkilaistapahtuman kehittäminen.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

Röön Rannan Teatteriyhdistys / Röön Rannan kesä 2017

Hanke herätti myönteistä huomiota paikkakunnalla ja yhdistyksen väki oli innolla mukana tekemisessä. Kulttuuriviikonloput sisälsivät monipuolisen kattauksen erilaista ohjelmaa: historiaesitelmistä pihatansseihin, runoista näytelmäsiikeriin, maakirkosta monologeihin. Tapahtumista tiedotettiin paljon eri välineissä.

Ulkoilmatapahtuman sääalittius tuli esille rankalla tavalla. Jokainen esityspäivä oli sateinen, tuulinen ja kylmä. Sää verotti katsojamäärää, joka ei todellakaan ollut lähelläkään toiveita. Tilanne olisi ollut aivan toinen, jos ilmat olisivat suosineet. Kaiken kaikkiaan, henkisellä puolella on järjestäjille jäänyt syvä pettymys ja turhautuminen epäonnistusta tapahtumasta. Kun vertaa sitä siihen valtavaan työmäärään, joka sen eteen on tehty, on tulos vahvasti miinuksella. Se hieman lohduttaa, että ihmiset, jotka tulivat tapahtumaan, olivat tyytyväisiä kokemaansa. Jatkoa ei ole suunnitteilla tällä hetkellä.

SF-Caravan Lohenpyrstö / Meritreffit

Tapahtuman yhteydessä saimme esiteltä aluetamme ja toimintaamme laajasti koko Suomen alueelle ja SF-Caravan liiton, Raahen kaupungin päättäjille ja alueen väestölle. Kävijät saivat tutustua myös nostalgia auto- ja vaunuyhdistelmä näyttelyyn. Yhteinen tapahtuma eri toimijoiden kanssa Pattijoki-Päivien yhteydessä sai ennätysmäisen osanoton (n. 360 kävijää ja 100 näyttelyvierasta). Suunnitelmissa on järjestää yhteistapahtuma tulevinakin vuosina Mikonkarin alueella.

Siikajoen 4H-yhdistys / Luontotaiteen vuodenajat

Hankkeessa järjestettiin kolme työpajaa koulu- ja laisten loma-aikoina. Talvella tehtiin lumiveistoksia, kesällä satumetsä ja syksyllä varpupeikkoja. Hankkeella haluttiin lisätä lasten ja nuorten kiinnostusta luontoa ja käsillä tekemistä kohtaan.

Pajoihin osallistui 51 lasta ja nuorta, osa heistä osallistui kaikkiin pajoihin.

Satumetsä-teos on edelleen olemassa Kreivinsaaressa ja pienellä vuosittaisella siistimisellä se ilahduttaa usean kesän ajan. Enimmäkseen tulokset olivat ei-konkreettisia, kuten elämyksiä ja iloa lapsille. Lapset tykkäsivät palautteen perusteella työpajoista kovasti. Mieluisinta oli käsillä tekeminen, luovuuden käyttö ja yhdessä oleminen. Vastaavanlaista toimintaa tullaan järjestämään myös jatkossa, sillä luonnon- ja kierrätysmateriaalien käyttö askartelussa sopii hyvin 4H:n arvoihin. Luonnonmateriaalien käyttö lisää lasten luontotuntemusta ja kehittää suhdetta luontoon. Samalla voi hyvin nostaa esille mm. jokamiehen oikeuksia.

Tyrnävän kunta / Nuorten liikuntatapahtuma

Liikuntatapahtumaan osallistui lapsia ja eri-ikäisiä koululaisia. Tapahtumassa esiteltiin eri liikuntalajeja, oli katusählyturnaus, leikkimielisiä kisoja ja tekemistä ja loppuhuipentumana tubettaja Miklu Backin esiintyminen. Osallistujien suuri määrä yllätti järjestäjät positiivisesti. Hankkeen ansiosta lapset ja nuoret aktivoituivat liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia liikuntalajeja. Samalla tapahtumaa järjestämässä olleet nuoret saivat arvokasta kokemusta tapahtuman organisoimisesta. Vastaava tapahtuma tullaan järjestämään uudelleen keväällä 2018.

Yppärin Keskustanaiset / Suomi 100-vuotta Yppärin kylällä

Hankkeessa järjestettiin useita tilaisuuksia kylätuvalla, julkaistiin kyläkirja, toteutettiin näyttely ja yhteislaulutilaisuus sekä kunnostettiin Tekevän myllyn paja käyttökuntoon. Tienoota siistittiin. Toiminnot lisäsivät kylän virkeyttä. Esim. näyttelyyn tavaraa kerättiin viikkoja ja suunnittelu vei vieläkin kauemmin. Tapahtumiin osallistui paljon väkeä. Kyläkirja on lisännyt ihmisten kiinnostusta

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

Nouseva Rannikkoseutu

asioihin. Onnistuttiin saamaan mukaan kylän nuorta väkeäkin. Esim. koululaiset kävivät näytellyssä. Jatkossa tarvitaan aktivointia ja yhteistyötä nuorten ja vanhempien välille. Viestitään myös kunnalle, mitä tilaisuuksissa toivottiin ja mitä vanhempi väestö kaipaa. Toivotaan kylätuvan toiminnan jatkuvan ja kylälle kaivataan kirjastoa.

Miten hankkeen tulokset ja toimenpiteet jäävät elämään hankkeen jälkeen?

Yhdistysten aktivoitunut toiminta tulee jatkossakin näkymään erilaisten tapahtumien ja tekemisen lisääntymisenä. Useille teemahankkeessa lanseeratuille tapahtumille ja työpajoille on joko suunniteltu tai on tulossa jatkoa. Hankkeissa toteutetut tapahtumat ja yhdessä tekeminen ovat poikineet myös ideoita jatkohankkeista, joilla parannetaan kyläläisten yhteisiä tiloja. Moni hanke toteutettiin yhteistyössä eri tahojen kanssa. Positiiviset kokemukset heijastuvat varmasti kaiken paikalliskehittämiseen pitkällä aikavälillä.

Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Teemahankkeen avulla saatiin useita uusia toimijoita maaseuturahaston rahoituksen piiriin. Toteutuneiden alatoimenpiteiden toteuttajista 69 % (11 hakijaa) ei ollut saanut maaseuturahaston tukea aikaisemmin. Koska kyseessä oli tapahtumiin ja työpajoihin keskittyvä kehittämissanke, suunnitelmat muuttuivat toteuttajilla useasti matkan varrella. Kaksi alatoimenpidettä peruuntui kokonaan. Toinen hanke peruuntui hankkeen aloituksen viivästymisen vuoksi ja toisella yhdistyksellä ei ollutkaan riittävästi henkilöresurssia tapahtuman toteuttamiseen. Useat alatoimenpiteet toteutuivat euromääräisesti suunniteltua pienempinä.

Kehittämissankkeen toteuttaminen teemahankkeena oli kohtuullisen työllistävää. Mikäli kehittämissankkeita toteutetaan jatkossa, on teeman

syytä olla yksilöidympi ja kustannusten tarkasti rajattuja.

Alueella on tullut ilmi useita tarpeita pienille yleishyödyllisille investoinneille. Seuraava toteutettava teemahanke tulee sisältämään harrastus- ja palvelutoiminnan investointeja. Kaiken kaikkiaan teemahankkeilla on kysyntää ja niitä tullaan jatkossa toteuttamaan 1-2 vuosittain. Täten saadaan jatkossakin mukaan uusia toimijoita ja autetaan yhdistyksiä kehittämään toimintaansa entistäkin vaikuttavammaksi.

Teemahankkeen toteuttajille tehtiin kysely, johon saatiin vastaus 13 alahankkeelta. Teemahanke sai yleisarvosanaksi 4,15/5 eli sen voi sanoa kyselynkin perusteella olevan toimiva ja tarpeellinen hankemuoto. 77 % koki teemahankkeen hakemisen helpoksi tai kohtuullisen helpoksi. Maksuhakemusvaihe koettiin jo paljon työläämmäksi. Kuitenkin vain 15% koki sen vaikeaksi. Yhtä toimijaa lukuun ottamatta kaikki kokivat saaneensa Leader-ryhmältä tarpeeksi tukea hankkeen toteuttamiseen. Yli 90% toteuttajista on kyselyn mukaan valmiita hakemaan mukaan teemahankkeisiin jatkossakin.

Tässä teemahankkeessa ei järjestetty alahankkeiden yhteisiä tapaamisia eikä niitä 70% vastaajista kaivannutkaan. Jatkohankkeissa tätäkin toimintamuotoa voisi kokeilla, koska se saattaisi lisätä yhdistysten verkostoitumista.

Aloituspalaverin Leader-ryhmän kanssa piti reilusti alle puolet alahankkeista. Se ei ollutkaan tässä teemahankkeessa pakollista. Maksatusvaiheessa tuli vastaan kuitenkin useampia yllätyksiä, joten todennäköisesti seuraavien teemahankkeiden osalta aloituspalaveri on pakollinen. Sillä voidaan toivon mukaan parantaa hanketoimintaan liittyvien erityispiirteiden sisäistämistä sekä sujuvoittaa maksuhakemusten tekoa. Henkilökohtainen vuorovaikutus hanketoimijan ja Leader-ryhmän

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

välillä madaltaa myös kynnystä kysyä neuvoa
sekä esittää jatkoideoita.

Parhaiksi asioiksi teemahankkeessa koettiin yhteisöllisyyden lisääntyminen, rahoitus yhdistyksen toimintaan, tuki hankkeen toteuttamiseen ja paperitöihin sekä mahdollisuus hakea tukea myös pienempiin projekteihin. Hankalimmaksi koettiin monien taholta juurikin paperityöt. Maksuhakemusten käsittelyn hitaus oli pienten yhdistyksien kannalta ikävää, koska yhdistysten kassat menivät aika kuiville ja osa joutui ottamaan myös lainaa. Osalla myös isompien tapahtumien järjestäminen oli uutta, joten se työllisti yhdistysten väkeä odottua enemmän.

Jatkoa ajatellen paperitöitä toivottiin helpotettavaksi ja maksuhakemusten käsittelyä nopeammaksi. Ennakon mahdollisuus oli myös toivelistalla. Entistä paremmin toivottiin myös kirjanpidollista ohjausta sekä muutosprosessista informointia. Tähän toiveeseen onkin seuraavassa teemahankkeessa vastattu aloituspalaverin pakollisuudella. Aloituspalaverissa käydään läpi myös näitä asioita.

Teemahankkeen byrokratiaa pyritään jatkossa helpottamaan EU-säädösten sallimissa rajoissa. Esimerkiksi hakulomakkeita on yksinkertaistettu seuraavia teemahankkeita varten. Maksuhakemusten käsittelyäkin nopeutetaan siinä määrin kuin se on mahdollista. Teemahankkeissa ongelmana on se, että jokaisen alahankkeen aikataulujen mukaan ei voida toimia vaan maksuhakemuksia on kerättävä useampi samaan koontiin ja niiden määrä on rajoitettu. Hakijat pystyvät itsekin vaikuttamaan käsittelyn nopeuteen toimittamalla mahdollisimman selkeitä ja kaikki tarvittavat tiedot sisältäviä hakemuksia. Tätä voidaan jossakin määrin auttaa lisäämällä neuvontaa.

Allekirjoitukset ja päiväys

Siikajoella 25.5.2018

Riikka Hautala, taloussuunnittelija

Nouseva Rannikkoseutu ry